

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:
Egész évre 6 ft.
Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 ft 50 kr.
Bérmontelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.
Írástól nem adatnak vissza.
Egyes szám ár. 15 kr.
A nyilvántartás minden garmond sor díja 20 kr.

HÍRDETÉS DÍJA
Hivatalos hirdetéseknek: Minden szó után 1 kr. Azonfelül bolyeg 50 kr.
Petitnél nagyobb, svagy díszbetűvel vagy körzettel ellátott hirdetésekért természetén szerint minden négyzet centim. után 3 kr. számítottak.
Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
Hirdetések és pénsküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Serkentő szó szőlőbirtokosainkhoz.

II.

A megelőző fejezetet azzal végeztem, hogy szemébe nézek azon balítéleteknek, melyek munka kedvünket zsbabasztják. Amíg a szőlőtelepítés kérdése fejlődésének mai fokozatát elérte, bizony sok sajnós tanulmányt írt át. Tanulmányozni kellett a talajok vegyi összetételét, az amerikai alanyok filokszera-ellentálló és honosulási képességét, az ótások százféle változatait s általában a szőlőkultúra minden kapcsolatos kérdéseit. Egész kis irodalom fejlődött ki kül- és belföldön két évtized alatt e tárgyban, s igen gyakran, igen lényeges kérdésekben üzleti érdekek gátolták meg a tudomány és tapasztalat igazságainak nyilvános megállapítását. A franciák a 80-as években telekürtölték a világot a »ripária sauvage« ellentálló s adaptáló képességével, hogy nagy kiterjedésű vesszőtermelési telepeik hozamat értékesíthessék. Holott akkor már számtalan más válfajjal kísérleteztek, belátván, hogy hogy a »sauvage«-zal hamis nyomon járnak. És Szabó Gyuláé az örök érdem, hogy franciaországi útjában megfigyelte a »ripária portális« javára végbement fordulatot s annak idehaza országos propagandát csinált. Egy évtized mult el azóta és a folyton tartó kísérletezések dacára ezen amerikai szőlőfaj bizonyult új szőlőkultúránk legjobb édes anyjának, miután az általános viszonyoknak legjobban megfelel. De különösen áll ez Hegyaljánkra, melynek talaja csaknem minden változataiban szívesen fogadja azt és tartós életet biztosit számára.

Meg volna tehát a biztos alanyunk, amelyen erőteljesen megy végbe a tökélepsződés. A dus gyökérzet csak úgy ontja a nemes vesszőbe a gerezdéket korán megérlelt tápanyagot. Itt volt azonban a tultáplálkozás, csatornáinak elégtelen volta zavarokat idézett elő a nedvkeringésben és beállottak helyenként a kóros elváltozások, a tökevisszahanyatlása. A »rosz hír szárnyon jár« — mondja a példabeszéd. A száz meg száz gyönyörűen díszlő telep sikerét egyszerre skartba teszi egy-két szórványos baj fellépte. A hitetlenek és csüggedők szinte elégtétellel fogadják a hiób-hireket és tétlenségük e mentsvárából még rohamokat intéznek a telepítés ellen. Pedig hát tudniuk kellene, hogy eredendő bűneink folyamánaképen fáradsággal kell kiküzdenünk létünk feltételeit s itt is megtalálja az emberi elme a kivetelő utat.

És ime a tudomány és tapasztalat már is

TÁRCA.

Magyarország millénioma.

Írta: Bársony István.

A jövő, 1896-ik évben ezer esztendeje lesz már annak, hogy a magyarok ősei, Árpád vezérrel az élükön, elfoglalták a Duna-Tisza mentét s ezen a tejjel-mézelt folyó Kánaánon megalapították Magyarországot. Sok dicsőséget aratott a magyar nép ez alatt az ezer év alatt a harcmezőkön; sok viszontagságon is ment keresztül; de jó és balsorsban egyaránt megmaradt mindenkor magyarnak, szabadságszerető büszke népnek, a melynek Árpád óta van már alkotmánya s amely az ő alkotmányának a védelmében páratlan példát adott a világ minden szabadságszerető nemzetének.

Ezer éves dicső mult után, amelynek oly sötét időszakai is voltak, minők a tatárjárás, a mohácsi vész s a török hódoltság: ma is fennáll az aránylag kis magyar nemzet, s ámbár sokáig védőbástyája volt egész Európának a pogányság inváziója ellen, pótolni tudta nagy nemzetközi előrsi szolgálatában szenvedett hátramaradását; utól tudta érní a civilizáció magaslatai felé haladó népeket; beállott azok előre törő soraiba s most nemes bizonyítékát készül adni annak, hogy elfoglalt helyét a fejlődés minden képességével s a haladáshoz szükséges erővel állotta meg.

megoldotta a tökevész kérdését. Nyomról-nyomra megmutatta a baj okait és forrását s hála isten', most már kimondhatjuk, hogy szőlőtelepítésünk ez új módszere óta nem merült fel oly vész, amely a filokszera-hoz hasonló általános pusztulást okozhatna. Szőlőbetegségek pedig régiben is voltak, egyes vidékek termése azok miatt időnként elpusztult, de nem állott sem a közérdeklődés, sem a tudomány, sem a hírszerzés a mai magaslaton, ahová mindenki szeme ellát.

Most már tudjuk, hogy a tökékek rövidebb vagy hosszabb életkorát az ótvány tökéletlen vagy tökéletes összeforradása állapítja meg s azon gondozás, melyben azt gazdája részesíti. Csak hallgatnánk szakembereinkre és úgy építenők szőlőinket, bizonyára eltűnnének azok a vészes foltok mihamar. Csak tökéletesen összeforrított ótványt ültessünk el, hogy a forradás helyén a belekhez a levegő be ne hatolhasson és akkor választhatjuk a fás vagy zöldoltás bármelyikét.

Jeles szakértőnk, Kosinszky Viktor, nemrég tért vissza franciaországi tanulmányutjáról s azon örömhirt hozta meg nekünk, hogy ott a fás-óttással telepített szőlők egész sorozatában látta a nagy haladást s a szőlőkultúra teljes sikerét. Ő is a »ripária portális« és a fás-ótványok útján való szőlő-újítás elterjedettségéről tesz jelentést, ami azonban ne hangolja le a zöldoltás híveit, mert, mint tapasztalatból mondhatom, az ép oly jó, mint a fásoltás, csak annak forradására ügyeljünk.

Ujabban a zöldoltást azért itélik el, mert a Czeiner-féle óttásnál, ahol tudniillik az ékre hegyezett nemes vesszőt a meghasított amerikai vesszőbe illesztjük belé, nem állhat elő tökéletes légmentes forradás, amennyiben az amerikai alany közepében végigvonuló bélrost sohasem forr össze a nemes vessző fás részével, s így ahol a bél a fás részekkel érintkezik, egy légcsatorna marad, melyen át a levegő és nedvesség külbehatása következtében a belekben rothadás, szuvasodás vagy úszkösödés támad. Ezen sebhely aztán évről évre terjed s midőn négy-hat év multán a tökefejenek a dus gyökérzet nyújtotta rohamos táplálkozás proceduráját kellene végeznie, a belső korhadás annak útjában áll és bekövetkezik a töke visszahanyatlása és elpusztulása. A párosítás, mint másik módja a zöld óttásnak, amelynél egyszeri részutos metszés egyenlő váglapjait forrasztjuk össze, igaz, hogy a kérdést megoldani volna hivatva; itt azonban az a baj, hogy a zöldoltás forradási processusa gyorsabban megy, mint a hasonló fásóttásnál, s e gyors folyamat a hizásra hajlandóbb nemes vesszőt a forradás

pontjánál elvástagítja s az ugynevezett víztömlőt állítja elő igen gyakori esetben. A vad alanyból előtörő nedvek keringése ennek következtében nem mehet végbe arányosan, de fenakad a tömlőben, azt tovább duzzasztja s hátrányos tökealakzatot képezve, szintén időelőtti pusztulást idézhet elő.

Ezek a zöldoltás hirre vergődött hátrányai. És tagadhatatlan, hogy míg ezekről hazánk egyik-másik zöldótvány útján telepített hegyvidékén több évi szüretük dacára a gazdák mitsem tudnak, más vidékek igazolni látszanak e feltevést. Ugyde karöltve a káros tapasztalattal, már is megtalták annak orvoslási módját.

Szólóimet én is a zöldoltás rendszere szerint építvén, délmagyarhoni új telepeink megszemlélésére szántam el magam, hol állítólag a Czeiner-féle zöldoltás mind pusztulóban van. Hazánknak a legrégebb telepítései Versecz és Pancsova vidékén vannak. A pancsovai szőlőkben tényleg beállott a tökékek visszahanyatlása; ugyde ott a szőlők még eleintén rigolálatlan talajban épültek, az alany »ripária sauvage« volt s így néhány bő szüret bezebelése után nem csoda, ha a forgatatlan talaj kimerült. A tapasztalat szerint legrosszabbul néznek ki a Czeiner-féle zölden ótott, aztán erősen visszahanyatlottak a fás ótványok, legjobbak a helyben tökébe ótott tövek. És ebből is láttam, hogy itt a hanyatlás inkább a talaj kimerültségére vezethető vissza. A zöldóttásnál előálló szuvasodás hátrányait azonban régebbi tökékek ketté-metszésénél észleltem. A pancsovai gazdasági egyesület szőlőtelepének kertésze bemutatta aztán saját zöldóttási rendszerét, melylyel ezen kérdést megoldottnak véli s amelyet annak rendkívüli fontosságánál fogva ezennel a szakértők bírálatára itt közrebocsátok. Tény, hogy sok ezer ily ez idén készült ótványt láttam, hogy közülök minden tövön 4—6 db. megfogant és már szeptember végén megfásodott, így tehát a foganás százaléka igen kedvező.

E pancsovai kertész, ugyanis, a nemes óttó-vesszőt a két izület közepén elmettszve ott csinálja a szokásos éket. Ezután az amerikai alanyon szintén a két izület középtáján vágja ketté a vesszőt. Ezen vadvesszőt azonban nem hasítja ketté az ék befogadására, mint ezt Czeiner tanítja, hanem a vessző végéből egy oly cikket vág ki, amely megfelel a bele illesztendő nemes éknek. A visszahagyott üregben a bél csak a központban látható, míg köröskörül a vessző fásrészei a behelyezett nemes ékvessző hason fás részeivel jönnek érintkezésbe és forradnak össze tökélete-

Ezt a bizonyítékot a jövő évi budapesti milénárius kiállítás sorozatán s az ezzel kapcsolatosan előkészülő nagy nemzeti alkotásokkal együtt fogja Magyarország a művelt világ itélete alá bocsátani.

Amit a magyar állam mai területén 322,310 □ kilométeren, az ország tizennyolc millió főnyi lakossága a magyar haladás és műveltség dokumentumaiként összehordhat egy nagyszabású nemzeti közkinccstárba: azt mind látni fogjuk a miléniomi kiállításon. Ami a magyar nép és magyar föld nemzeti sajátága, érdekessége, termelése: az együtt lesz egy rendszeres, óriási gyűjteményben, hogy örvendhessenek neki azok, akik mindazt a magukénak vallják s hogy rokonszenvet és barátságos indulatokat keltsenek az életrevaló magyar nép iránt, azokban az idegenekben, akik a külföldről jönnek majd hozzánk, mint a mi kedves vendégeink. Ha idegenek is ők nekünk vérük és faji származásuk törvénye szerint, de édes testvéreink mindnyájan a humanizmus alapján s az emberiség közös nagy érdekének, a civilizációnak a szolgálatában.

Am azt, amit Magyarország a mai napon mint haladásának fokát felmutatni képes, megtalálhatnók részletekben, itt-ott, ünnepies kiállítás nélkül is; hisz' a műveltség félreérthetetlen nyomokat és jeleket hagy mindenen, amit magasztos hatalmába kerít; s a fejlődés egyik nagyerejü harcosa, a nemzeti ipar, ezer meg ezer változattal tárja ki produktumait, bármerre forduljon is a kíváncsi szem.

De a mult idők érdekes maradványai, egy nemzet ezeréves történelmének a fenmaradt emlékei, némely esetben a fenyegetősemmivé válástól szerencsésen megmentett ereklyéi, nem kinálkoznak uton-utfélén, hogy gyönyörködjünk bennük, vagy hogy a tanulságokat levonván belőlük: épüljünk általuk. A mult esztendőik elviszik magukkal a bennük fogantatott aktualitást, s amit az új idők kívánalma, divatja, haladása immár muzeumokba valónak itél: nem kerül az többé különös ok nélkül a maga egykori fényével a nyugsgó, eleven világba. Arra, hogy az ily letűnt érdekességek ismét felszínre kerüljenek s a nagyközönség érdeklődésének a középpontjává tétessenek, csakugyan ritka alkalom kell, olyan, aminő a mi ezredéves kiállításunk lesz. S ez a történelmi nevezetességü, a magyar nemzet életében örökké páratlan fontosságú kiállítás teljesíteni fogja e részben is hivatását; élénk fogja tárni mindazt, ami a honfoglalás óta mint jellegzetes magyar alkotás ismeretes; az ősmagyar honfoglaló harcos földi maradványairól átröpülhet majd tekintetünk az első keresztény magyar királytól ránk maradt örökségre, végignézhethetjük emlékeinkben a letűnt századokat; kronologikus sorrend szerint tünödhethetünk el azon, hogy mily fokozatokban fejlődött Magyarország oda, ahol ma van.

Ezért lesz a jövő év május másodikika (a miléniomi kiállítás megnyitásának a napja) igazi nagy ünnep a magyar nemzet történetében minden időknön át. Már ezért is érdemes lesz az egész művelt külföldnek elfáradni hozzánk, ami barát-

sen. Itt tehát nem marad légszűrő az ótvány belsejéhez, nem állhat elő tehát a szuivatódás. A tőkéből előtörő nedvek pedig a vessző mindkét oldalán egyenarányban hízalván a nemes vesszőt, a tőkéj vastagodása egyenlően történik és oly szabályos alakot nyer, amely biztosítékát képezi szabályos életműködésének s így hosszú életének.

E példa is mutatja, hogy a tapasztalat könnyen legyőzi az utunkba gördülő akadályokat s hogy a tőkék rövid élettartama iránt manapság táplált nézet a lomtárba kerül nem sokára. Pancsován láttam Hauser János 15 holdas telepén e tőke kiállítását. De már négy év óta *ripária portalis* alanyon foganatba vette az ótványok kicserélését és saját kijelentése szerint alig fogja megérezni kárát, mert szólja így is mindig tisztességes termést ad, öngyártotta ótványaiba pedig most már az eltanult új módszerek nyomán teljes bizalmat helyez. E négy esztendő eredménye meglátszik az egész telepen; a portalis alanyon már dus, haragos zöld lomboszatok tarkítják egész területét s az átmenet néhány év alatt bevégeztet tényre válik.

A tőkének élettartama különben az új kultúrában nem is visz oly döntő szerepet, mint hinnők. Látjuk hogy az amerikai növény dus gyökérzete fokozott termésre kényszeríti a nemes vesszőt. E dus termés egyrésztől rohamosan tölti a gazda erszényét, ugyde másrészt épp oly rohamosan zsákmányolja ki a talaj termő erejét is. És így legyünk tisztában azzal, hogy azok a bőseges szüreték a talajjavítás mérvével fognak lépést tartani. Aki tehát kincses bányáját épségben akarja tartani, bizony minden negyed ötöd évben meg kell ásnia a gödröt az eltemetendő trágyának s ha már ezt megtette, nem nagy dolgot ad neki iskolájából egy fiatal új tőkének helyére tétele, hogy szólja így mindig ifjú erőben szolgálja gazdáját. Hiszen a multakból is tudjuk, hogy aki elhanyagolta, nem homlittatta, nem trágyázta szőlőjét, bizony ráfizetett arra. A vinclér kére bizott távolvidéki urak nagy parlagai kiáltó bizonyoságot tettek erről. De hát e talajjavításra már nemcsak ösztönt, de módot is ad majd nekünk a jövedelem. Itt a Hegyalján mi nem félhetünk a világ túltermelésétől. Amit évszázadok tapasztalata megállapított, amit se amerikai, sem francia szellem és leleményesség lecáfolni nem tudott: igazság marad az, hogy a tokaji bort utánozni és más égőv, más vidék klímája és talaján előállítani nem lehet. Nekem tehát erős a hitem, hogy a mi szőlőtüveink élettartama arányban álland az előállítására és ápolására fordított gondossággal, azonban rövidebb élete is oly eredményt szolgáltatand, melynél gazdája számítását bizonyosan megtalálja.

Nézzünk most már szét idehaza, minő képet fest szőlőkultúránk eddigi fejlődése, valjon jó nyomokon indultunk-e, valjon vannak-e biztató jeleink arra, hogy az ige többé nem kiáltó szó a pusztában.

Erről azonban ismét a jövő számban akarunk szólni, ha a szerkesztő szóáradatomnak helyt adni szives leendő*);

Láczy László.

Vármegyei ügyek.

Pénztárvizsgálat. Főispánunk ömeltósága tegnapi váratlanul megjelenvén a vármegyei pénztárban, az alispán, az arvaszéki elnök, a vármegyei

*) A legszivesebben.

Szerk.

ságos vendégszerető magyar fővárosunkba, hiszen ezer év történelmének a kézzelfogható jelei, meglevenült maradványai ily nagyszabású csoportosításban tultehetnek érdekesség dolgában minden képzelhető fajtaján a múzeumok rendszerint egyoldalu s amellet mindig temetőjellegű gyűjteményein.

Avagy, hol van a világon állandó gyűjtemény, amelynek ötszázhuszezer négyszög-méter terület kellene a befogadására, mint ahogy kell a jövő évi magyar millénárius kiállításnak, amely területnek a beépítése ötödfélmillió forintnál jóval többet nyelt el? Tudunkkal nem volt még sehol a világon országos kiállítás, amelynek ily területre lett volna szüksége, de nem is volt még ország, amelynek az jutott volna eszébe, hogy kerek ezer év fotografiáját teremte meg egy ilyen millénárius kiállításban. S ezen a csinos területen százhatvanöt különféle csarnok és egyéb kiállítási épület van, legnagyobb részét igazi paloták.

Kétségen felül áll, hogy a magyarok jövő évi nagy kiállításának a legnevezetesebb része a történelmi kiállítás lesz, amelynek egészét a kiállítás első főcsoportja öleli fel, míg a második főcsoport a jelenkor vívmányait fogja elhelyezni egymás mellé.

E a történelmi főcsoport mindenek előtt arról nevezetes, hogy a hazai építészeti fejlődését feltüntető oly épületekben lesz elhelyezve, amelyek már maguk is megannyi emlékei a magyarság multjának. A tizedik századtól, a román építészeti izléstől kezdve a mai napig minden fázisát fel-

rendszerinti főjegyző, tiszti főügyész, a főszámvevő és II. alszámvevő, ugyszintén a főispáni titkár és a küldöttségi jegyzők jelenlétében és közreműködésével a vármegyei és a gyámpénztár minden számadási ágazatára és az egyesületesek legapróbb részleteire kiterjedő pénztári, pénz- és ügykezelési vizsgálatot tartott. A d. e. 9-től 12-ig foganatosított vizsgálat és számonkérés befejezésével ömeltósága a főispán ugy a főpénztárosnak, az ellenőri és könyvelői osztályok vezetőinek, mint a pénztári segédnököknek is, a tapasztalt rend és pontoság fölött megelégedését nyilvánította. — Ugy értesülünk, hogy ömeltósága, a főispán, élénken érdeklődik a községek pénzügykezeléséről és már legközelebb S.-A.-Ujhely város közigazgatási ügymenetét s ez irányban a város háztartásának ellenőrzését is vizsgálat tárgyává teszi.

Nyugdíjalapok vagyonkézlete. Érdekelni fogja a közönséget, hogy többek közül, a vármegyei tisztviselők, segéd- és kezelői személyzet nyugdíjalapja, a tegnapi megtartott pénztári vizsgálatkor, 116,987 ft 40 krt, — a községi illetve körjegyzők nyugdíjalapja pedig 31,084 ft 45 krt erő vagyonkézzel bír.

Hírek a nagyvilágból.

Ferdinánd bolgár fejedelem, *Ciril* herceg születése alkalmából, a török szultántól üdvözlő táviratot kapott. — *Ciril*, az újszülött fejedelmi csemete, *Bulgária* második koronázó városa után a preslawi heregi címet kapta.

Miklós orosz cár *Ferdinánd* bolgár fejedelemnek kegyteljes szavakban felelt arra az üdvözlő sürgönyére, melyet *Olga* nagyhercegnő születése alkalmából pár nap előtt küldött a cárhoz.

Battenberg Sándor, volt bolgár fejedelem halálának évfordulóján, f. hó 17-én, Szófiában gyászistentisztelet volt, melyen jelen voltak *Ferdinánd* fejedelem, a ministerek, a képviselők, katonai és polgári nagy kísérettel.

Viktória angol királyné *Currie* nagykövétével levelet küldött a szultánhoz Konstantinápolyba.

Kisázsziában a forradalom egyre véresebb jellegűt. A fellázadt kurdok vagy 20—25 örmény falut feldúltak és a lakosságnak azt a részét, mely elmenekülni nem tudott, lemészárolta. Az életben maradt lakosságot éhínség fenyegeti. Az európai hatalmasságok biznak abban, hogy Törökország saját katonai erejével képes lesz a forradalmat lecsöndesíteni.

Hírek az országból.

Erzsébet királyasszonyunk nevenapja alkalmából f. hó 19-én ünnepies hálaadó istentiszteletet tartottak. *Erzsébet* királyné magánpénztárából 1000 ftot küldött Budapest szegényei között leendő kiosztás végett.

Bánffy Dezső br. miniszterelnök a törökországi bonyodalmak felől hozzá intézett kérdésre felelvén, kijelentette, hogy „örvendetes a hatalmaknak a tekintetben nyilvánuló egyetértése, melylyel Kelet békéjének fentartására törekszenek. A hatalmak támogatják a török kormányt, hogy a kisázsiai tartományokban megzavart rend helyreállítására irányuló törekvése sikeres legyen.”

Darányi Ignác dr. földmívelésügyi kir. miniszter kerülete a székesfővárosban ujonnan és egyhangulag megválasztotta országos képviselőjévé.

tüntetik ezek az épületek a magyar építészeti haladásának.

Az egész épületcsoport az ugynevezett Széchenyi-szigeten van, amelyet tiszta vizű szép tó vesz körül, úgy, hogy a néző már messziről egy külön világot sejt abban a regényes csoportban, amelynek középkori vára, kastélya, temploma megannyi remek utánzata egy-egy meglevőnek, amelyhez a valóságban a magyar nép multja fűződik. Ott lesz a byzanci román izlésű csarnok, amely a magyarok első felkelt királyának, szent Istvánnak a korát jellemzi (ebben fogadja majd a király a hazai és külföldi küldöttségeket); ott lesz a vajda-hunyadi vár csodás hűségű utánzata, amely élénk varázsolja még restaurált állapotában is a nagy törökverő Hunyady János országhormányzó emlékezetét: a XIV—XV. század ez egyetlen megmaradt nevezetes épülete után a XVI—XIX-ik század építészeti emlékei következnek: a régi gazdag építészeti emlékei következnek: a régi gazdag építészeti emlékei következnek: a régi gazdag építészeti emlékei következnek.

S ezekben az érdekes s a multból ide varázsolts épületekben lesz benne mindaz, ami emlék a megfélemlítő korszakból, mint történelmi kincs megmaradt nekünk, magyaroknak. Itt lesznek a régi magyar királyok kincsei, úgy az anyagi, mint a szellemi értékek, minők a nevezetes történelmi okmányok és könyvek, ez utóbbiakból például a híres korvinnak.

Összegyűjtjük itt a király kincstárának minden magyar eredetű, nagyhirű kincseit; megtaláljuk idegen uralkodók szives jóvoltából a hozzájuk, külföldre vándorolt magyar származású drágasá-

Különfélék.

(Erzsébet királyné) felséges asszonyunk nevenapját f. hó 19-én hagyományos módon megünnepelelték. A középületeket kivétel nélkül fellobogózták. *Lengyel* Pál r. k. plébános pedig, három káplánja segédletével a plebánia-templomban nagy misét mondott. Az istentiszteleten *Molnár* István főispán ömeltósága vezetése alatt megjelentek testületileg az összes vármegyei, állami és városi tisztviselők, nemkülönb a honvédség, csendőrség tisztikara és sokan a tartalékosok közül. A róm. kat. és főgimnáziumi ifjuság tanárjaikkal jelentek meg a misén, amelynek ünnepi hatását nagyban emelte *Krafcsik* Ferenc rendkívül szép orgonajátéka és a főgimn. ifjusági énekkarnak kórusban előadott templomi énekei. Mise végén a nemzeti himnusz énekelték szépen és hazaifas lelkesedéssel.

(Személyi hírek.) *Jablánczy* Sándor, tábornok, dandárparancsnok, f. hó 18-án a honvédszázalaj megvizsgálása céljából városunkban időzött. — *Wollenhoffer* Emil honvédezredes ezredparancsnok tegnapi és tegnapelőtti tartott szemlést az ujhelyi zászlóalj fölött. — *Zeller* Alajos tüzérezredes, *Merket* Lajos főhadnagyval, vármegyénk alsó részétől, *Tisza* Luczól Pelejtéig tanulmányozza a terepet, hogy a tüzérségnek alkalmas céllövő tereket szemeljen ki.

(Kinevezések.) Az igazságügyminiszter *Oláh* Béla nagymihályi ügyvédjelöltet az abauj-szántói járásbíróvához aljegyzővé kinevezte. — A Parnó anyaközséghez tartozó szécs-polyánkai másodtanítói állomásra *Leskó* Nándor nevezetett ki.

(Jenő-napja.) *Fuhász* Jenőt, mint az önkéntes tüzoltó egyesület főparancsnokát, ma egy hete, nevenapja alkalmából, az önkéntes tüzoltók a gyártelepi tüzoltósággal szép óvációban részesítették. A mondott nap estéjén, ugyanis, lámpionos fáklyás menettel és a gyári tüzoltók zenekarával sikerült szerenádot rendeztek tiszteletére, melyen két számmal szerepelt a tüzoltóegyesület kebeléből alakult daloskör is. A tisztelgő tüzoltók nevében *Hlavathy* Elek, egyes. titkár, üdvözölte az ünnepeletet, aki a nem várt szép meglepetésért szives köszönetet mondott. A szerenádot után az őrtanyán leleplezték *Fuhász* főparancsnok arcképét és végezetül a *Bock*-vendéglőjében késő éjjelig tartó banketet ültek.

(Egyházi új főgondnok.) A sátoralja-ujhelyi róm. kat. egyháztanács f. évi november hó 21-én d. u. tartott népes ülésében az elhalt *Román* János helyébe egyházi főgondnokká *Póányi* Gyula tisztelt barátunkat, lapunk munkatársát, választotta meg egyhangulag. Benne az egyház egy világosan gondolkozó, tapintatos, akarni és tenni kész főgondnokot nyert. Részünkről a megválasztás alkalmából nemcsak megválasztott t. barátunknak, hanem az egyháztanácsnak is őszinte szívből gratulálunk!

(Meghívó.) A s.-a.-ujhelyi izr. szegény iskolázó gyermekek segítő egyesület f. hó 30-án, a Takáts János földszinti helyiségeiben, zártkörű táncestet rendez. Kezede 8 órakor. Személy-jegy 2 ft, családijegy 4 ft. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirtalpig nyugtáztatnak. Pénzküldemények *Haas* Fülöp, egyesületi pénztárhoz címzendők.

(Esküvő.) *Tóth* Miklós, vámos-ujfalusi körjegyző f. hó 19-én esküdt örök hűséget Pelejtén *Pekáry* Róza kisasszonynak, *Pekáry* Antal ottani birtokos szép leányának.

gokat; a török szultán, a Vatikán, az olasz király, a német császár, az orosz cár s a temérdek külföldi muzeum mind kitünő előzékenységgel mutatja erre az alkalomra a kiállítás rendelkezésére, a mi magyar műkincs, ereklye, emlék ma már az ő tulajdona. S mindenekelőtt ott lesz minden magyar ember összes magyar vonatkozású, féltve őrzött drágasága, legyen az kép, vagy szobor, vagy ékszer, vagy ruha, vagy fegyver.

A vajda-hunyadi vár földszintjén levő lovagteremben pedig a hadtörténelmi emlékek gazdag csoportját találjuk a magyar hősről maradt ereklyékkel együtt; a többek közt például II. Lajosnak, a mohácsi nagy csatában elesett ifjú magyar királynak a páncélöltözését.

S ennek a romantikus izü, de teljesen igaz alapokon nyugvó történelmi csoportnak a kiegészítésül lesz a millénium folyamán egy a maga nemében még eddig a földkerekségen páratlanul álló olyan díszmenet Budapesten, amelyre bizonynyal egész életében visszaemlékezik majd a ki megnézi.

A Vágó Pál festőművész tervezte millénárius történelmi nagy díszmenet ez.

Egy hatalmas, gyönyörű, komoly felvonulás a mult nagy alakjainak a személyesítésével. Elkezdve Árpádtól, akit a hét vezér s a kacagányos magyar levették kísérnek lóháton, ezer év előtti korhű öltözetben. Maga a honfoglaló vezér hófehér lovon, körülötte a pusztaszeri vérszerződés alkotmányos bajnokai. Azután az első magyar király, oldalán Asztrik püspökkel, a nagy hittérítővel;

Folytatás a mellékleten.

(Az első hó.) A köszvényes időpróféták már csütörtökön este jóslgatták, hogy reggelre leesik a hó, valószínűleg abból a feltétlenül mindig igaznak bizonyult axiómából kiindulva, hogy „ha a macska sokat ásít, az idő vagy úgy marad, vagy megváltozik.“ És csakugyan péntekre viradva 2 fokos hidegben kezdtek szállingozni a hó-pelyhek és az időpróféták nagy örömeire csakugyan megérkezett az első hó, mely ugyan csekély gyakorlati eredménnyel járt, mert míg az utcai gyalogjáróhelyet sem tudta benedvesíteni. De hát kezdnek mégis beillenni és remélhetőleg a java csak ezután következnek.

(Eljegyzés.) Cserneczy Gyula, pénzügyőri szemléző f. hó 17-én eljegyezte Krikbaum Mariskát, Krikbaum Gyula, tisztelt polgártársunk kedves, szép leányát.

(Nem jön a cirkusz.) Lapunk ma egy heti számában említettük, hogy Könyv Lipót cirkusza Ujhelybe jön és a színházban fogja előadásait tartani. Most arról értesültünk, hogy hozzánk már nem jön, mert a város által elébe szabott nehéz feltételeket el nem fogadhatta. Kapunk azonban a cirkusz helyett állatseregletet.

(Talált hulla.) Ujhely város utcai alakjainak ismeretes példánya volt Balogh Endre, sárospataki származású, hajdan, jobb napokat élt, volt adóvégrehajtó, később ürge lábu „küldönc“, utóbb azonban már csaknem alamizsnán tengődő 60—65 év körüli férfi, aki kissé meghibbant elméjével leginkább az itt időző színtársulatokhoz szegődött és ott végezte a könnyű szolgálatok legkülönfélébbjeit. Nehány hónap óta már nagyon elbetegedett, elnyomorodott és csak nagy nehezen vándorog az utcákon. Egyszerre csak, lehet vagy két-három hete, eltűnt. Nehány nap előtt azután a rendőrségnek hírvél adták, hogy a Kossuth-utcai, Dókus Ernő-féle elhagyott ronda belső-épület épült faházban egy teljesen feloszlatnak indult emberi hullára akadtak. Az orvosrendőri szemlélés megállapította, hogy Balogh Endre hullája, aki betegesen odahúzódva már 10—14 nap előtt meghallhatott. Miután megállapították, hogy bűnös eset fen nem forog, elföldelték.

(Kézrekerült zsvány.) Szopkó András sárosvármegyei származású kocsis az itteni zálogházban e napokban egy 50 ft értékű aranyláncot akart elzalogosítani; ott gyanusnak tűnő fel a dolog, rendőr után küldtek, aki Szopkót, bár futásnak iramodott, bekísérte és bár váltig erősítette, hogy a láncot találta, később mégis kiderült, hogy a láncot, három aranygyűrűvel, Silberger itteni fiákeres lakásáról lopta. A további nyomozás során aztán kiderült az is, hogy a jómadár Sárospatakon előzőleg betöréses lopást követett el. A tettest a törvényszékhez kísérték.

(A törvényszékről.) Olvasóink közül bizonyára még sokan visszaemlékeznek arra a nyáron történt végzetes szerencsétlenségre, mikor a honvédelmi tisztek szemben levő korcsmában, Oravecz, vasúti ka'auz 9 éves fia, a Herskó Pál szabómester, (szabad óráiban azonban vadász) lócára helyezett töltött lankaszter fegyverét véletlenül elcsúszta, úgy, hogy az egész töltés Krébnér Gusztáv, Zombory János ácsmester hatalmas, izmos testalkatu 28 éves pallérjának térdébe furódott, minek következtében Krébnér harmadnapra a kórházban meghalt. Ebből az esetből folyólag a törvényszék Herskó Pál ellen, gondatlansága miatt, az eljárást

nyomukban a szent kereszt alatt vonuló proceszió, amely magával ragadja a pogány magyarságot s a keresztnek nyeri meg a nemzet fiait. Megelevenül az egész magyar történelem; ami dicső, kimagasló volt benne, azt álmódjuk újra és látni fogjuk nagy királyainkat, amint egymás nyomdokaiba lépnek és újra letűnnek, mint hulló meteorjai az évszázadoknak. Ott lesz Nagy Lajos, ott lesz Hollós Mátyás király, ott lesznek a Habsburgok, a hadverő vitéz fejedelmek Erdélynek. S meglátjuk újra ezernyolcszáznegyvennyolcat, a magyar nemzet szabadságharcának a kimagasló alakjait; aztán következik a nagy kibékülés a király és a nemzet között: az 1867-iki kiegyezés!...

Ezer esztendő nem támasztottak még így fel sehoh a világon!

S ehhez a nagyszabású történelmi színjátékhoz az egész Magyarország minden vármegyéje beállítja fiait közül a résztvevőket, a szereplőket; ott lesz a menetben ur és paraszt; ott lesz az egész ország. A gazdag ur maga állítja ki pompás, költséges ruháját; az egyszerű nép fiairól a vármegyéik gondoskodnak. Minden lovas, aki ott szerepel, becsületére fog válni annak a közmondásnak, hogy lóra termett nemzet a magyar. Az urak mind híres lovasok; a többiek mind kiszolgált huszárok, vagy hamisítatlan magyar csikósok, akik úgy jönnek majd ide a pusztákról a maguk sárkányvérű lovaival.

Ezért a látványért csak érdemes lesz a külföldnek elfáradni hozzánk!

megindította és a tegnap délelőtt tartott végtárgyaláson tetteért öt napi fogságra ítélte. — Az ügyész a büntetést enyhének találván felebeztet, ellenben a vádlott az ítéletben megnyugodott.

(Zártkörű táncmultság.) Bodrog-Keresztúrról írja alkalmi tudósítónk: A Wolkenstein Oswald grófnő öngyméltósága pártfogásának örvendő kisedővé javára f. hó 17-én sikerült táncmultságot tartottunk. A kedvezőtlen idő dacára fényes közönség gyűlt össze, melyet fesztelen jókedv tartott együtt kivilágos kivirradtig. Emelte fényét a mulatságnak különösen Wolkenstein Oswald grófnő öngyméltóságának megjelenése, aki a szűnőráig szintén résztvett a mulatságon. — Öngyméltóságán kívül jelen voltak a hölgyek közül: Billy Károlyné és leánya Ida, Baráth Ferencné és leányai Irén és Elise, Belánszky Gyuláné, Csink Gyuláné és leányai Aranka és Margit, Csörge Mariska, Fuchs Mórné és leányai Serena és Vilma, György Mózerné, Hauser Gabriella és Hermine, Hofmann Anna, Hubay Józsefné, Hubay Kálmáné, Jablonszky Ilona, Kesső Irma, Littván Fáni, Irma és Teréz, Mogyoróssy Jánosné, Reincz Dezsóné. — Urak: Ifj. Wolkenstein Oswald gr., Breth Gyula, Billy Károly, Belánszky Gyula, Erős Antal dr., Fábrián Aladár, Formády Lajos, Fuchs Mór, Fuchs Sándor, Fuchs Bertalan, György Mózsa, Hubay József, Hubay Kálmán, Keső Géza dr., Kovács Gábor dr., Kertész Károly, Kollarich Antal, Kmety Béla, Mogyoróssy János, Mihályi Sándor, Pap Antal, Reincz Dezső, Rauch Konrád, Rothfuchs József, Schuszer Ottó, Dudás János és Schoss József. — Az első négyest 24 pár táncolta. — Felülírtak: Öngyméltósága Wolkenstein Oswald grófnő, Füleky László, Keső Géza dr., Csink Gyuláné, Hubay József, Hubay Kálmán, Belánszky Gyula, Mogyoróssy János, Breth Gyula, Fuchs Mór, Erős Antal dr., Kovács Gábor dr., Rothfuchs József, Szabóné, Schuszer Ottó, Fuchs Sándor, Fuchs Bertalan, Dudás János, Papp Antal. — Fogadják a felülírtak a rendezőség hálás köszönetét. S. J.

(Ováció.) A tokaji járás intelligenciája Tokajban, írja levelezőnk, f. hó 16-án, Ödön-napján, ritka szép ovációban részesítette a járásnak szeretett és általánosán tisztelt főszolgabíráját, Füzesery Ödönt. Közel 10 évi itt működésének, és pedig áldásos működésének megünneplésére gyűlt egybe, mintegy varázsütésre, a tokaji járásnak s jegyzői karának kezdeményezésére az egész járásnak színe-java. Az előkészületekről sejtelemmel sem bíró főszolgabíró meg volt lepve, midőn a jegyzői kar testületileg megjelent üdvözlésére s kérte, hogy a nagyvendéglő étkezőjében tiszteletére rendezett társas vacsorán szíveskedjék megjelenni. Kuddász Kálmán, Tokaj város főjegyzője, mondta az első toasztot az ünnepeltre, kiemelve az ő ritka munkaszeretetét, általánosán ismert példás becsületességét s mindezek mellett szerénységét és azt, hogy bár szigorú, de mindig igazságos feje a járásnak és igazságos bírja a közönségnek. A jegyzői kar csaknem minden tagja más-más jó tulajdonságát emelte ki toasztjában az ünnepeltnek. Főispánunk önméltóságára, mint a vármegyei közélet vezérfődiára, a közönség igazságos atyjára is esett ez alkalomból egy zúgó eljénzéssel fogadott toaszt. Sokan toasztoztak még, többnyire az ünnepeltet éltetve; de akik fel sem szólaltak, mindnyájan egy szívvel és lelkesedéssel éltették az est hőst,

(Tüzek.) Leleszről írják lapunknak: A f. hó 18-iki országos vásár elmúltával este 7 óra tájban a város déli végén tűz ütött ki s két ház leégett, szerencse, hogy szél nem fújt. — F. hó 21-én ismét kiütt a tűz az ugynevezett Hadabuda városrészen és nem kevesebb, mint huszonöt lakóház égett le sok melléképülettel együtt. A szegény népek mindene, elesége, takarmánya mind elpusztult; a nagy szélben alig lehetett oltani. Az oltásnál a prépostság és Sennyey Béla báró gazdatisztje, ugyszintén a szomszédos községek lakosai szivattyúkkal hathatósan működtek. — Az itteni önkéntes tűzoltóság feloszlott jelenleg tehát vízfecskendők van, de tűzoltóságunk nincs. Már többször kértük a közíg. szolgabírótságot, hogy alkotta meg a kötelező tűzoltóságot, de biz erre még eddig idő nem jutott. Minek a drága fecskendő, felszerelés stb., ha vész idején nincs a ki azzal elbájon. Bizony a mi közbiztonságunk a lehető legrosszabb. Csendőrs! Jöjjen el a jte országod!

(Betörés.) Parnó községben, írja tudósítónk, eddig ösmeretlen tettesek betörték az ott lakó boltos házába, s onnan 70 ftot, valamint egy pár ékszer elemeltek. A tettesek minden valószínűség szerint az ott kóborló orgányok voltak, kiket a csendőrség most üldözbe vett.

(Vásári tolvajok.) Leleszről írják nekünk: Városunkban f. hó 18-án országos vásár volt. Az Ung-vármegyei felvidéki szegény tótoktól, kik gyártmányaikkal a vásárra most is ellátogattak, loptak el a vásárra viradó éjjelen 36 drb. gubát. A kár összege 180—200 ft körül jár.

Irodalom.

Milléniomi történet. Az Athenaeum r.-társaság kiadásában megjelenő A magyar nemzet története című tíz kötetes nagy munkának (milléniomi kiadás) az imént megjelent 45. és 46. füzetével a harmadik kötet („Az Anjouk kora“) folytatása rövid időre megszakítottat a mennyiben 47. és 48. füzetek a félben maradt második kötet („Az Árpádok kora“) folytatását képezik. Az Athenaeum r.-társaság azonban akként intézkedett, hogy egy a második, mint a harmadik kötet rövid pár hónap alatt teljes befejezést nyerjen. Ezekben a második kötethez tartozó füzetekben Marczali Henrik egyet. tanár III. Béla uralkodásának és családai összeköttetéseknek ismertetésével veszi fel az Árpádok királyok történelmének megszakított fonalát és a következő V. fejezetben (III. könyv) Halics elfoglalását és a kereszties hadjáratok történetét ismerteti. A IV. könyv „A rendi alkotmány kezdete“ címet viseli és Magyarország állami, társadalmi és gazdasági életének új korszakába vezet bennünket. Ezekhez a füzetekhez, amelyeknek száma is igen érdekes, pompásan sikerült műmelléletek vannak csatolva. Így a 47-ik füzethez van csatolva a budai várkapolnában őrzött Szent István jobbja ereklyetartójának bámulatos tökéletességgel előállított színes fénynyomata és a XIII. század legfontosabb okmányának, melyben 1290 augusztus 31-én Habsburgi Rudolf Magyarországot fiának Albertnek adományozza, — sikerült hasonmása szövegolvással és magyar fordítással. Ennek a nagybecsű okmányának eredetije tudvalevőleg a bécsi udvari leveles tárbán őrzetik. A 48-ik füzet a derzsi unitrius templom XIII. századbeli falfestményének Szent-László párbaja a kun vitézzel — színes másolata van csatolva remek kiállításban. Ugyancsak itt találjuk III. Béla és hitvese sírjában talált királyi jelvények fényképét a Magyar Nemzeti Múzeumban őrzött eredetiek után. Ezekben a füzetekben is egymást érik a szebbnél szebb szövegképek, amelyek közül ki kell emelnünk a legrégebb magyar kódexnek, melyben egyszerűsággal a legrégebb magyar nyelvi emlékek a Halotti beszéd foglaltatik, a deáki misekönyvnek kánon előtti képt és annak a lapjának fénynyomatát, melyen az ősrégi naptár augusztus hava van, már Szent-István magyar király neve napjával. Az egyes füzetek ára 30 kr. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 ft 60 kr., félévre (24 füzet) 7 ft 20 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

A Magyar Nemzet Története c. műből, Szalay József és Baróti Lajos kiűnt munkából, most kaptuk a 27-ik füzetet, mely folytatólag tárgyalja Hunyadi János nyolc éves kormányzóságáról és V. László uralkodásának öt esztendejéről. A füzethez csatolt műmelléklet Székely Bertalan „Nándorférvár alatt“ című gyönyörű freskóját ábrázolja, mely tudvalevőleg a pécsi székesegyháznak legfőbb ékessége. A többi között kiemeljük a következőket: V. László arcképe, melynek eredetijét a bécsi udv. muzeumban őrzik, Konstantinápolyi látképe, egy 1493-ban megjelent mű nyomán. II. Mohamed szultán arcképe, egykoru éremről. Nándorférvár látképe egy XVI. századbeli metszet után, Kapisztrán János arcképe. Vivarini olajfestménye után. Kapisztrán szöszékét a bécsi István templomban, Arany pénz Hunyadi János aláírása. A Rigómezei csata. Ezüst pénz Hunyadi János kormányzósága idejéből. Hunyadi János megbővített címere. II. Mohamed. A munkát, mely a legnagyobb pontossággal és a lehető leggyorsabban halad befejezése felé, ismételve a legmelegebben ajánljuk. Egy füzet ára 30 kr. Megrendelhető Lampel R. (Wodianer F. és fia) udv. könyvkereskedés Bpest András-ut 21. szám.

Egyesületi élet.

Nyilvános nyugtató.

S.-A.-Ujhelyt a »Korona«-utcában f. évi okt. hó 1-én éjjel történt tüzeset alkalmával a s.-a.-ujhelyi önkéntes tűzoltó egyesület működését az Első Magyar Általános Biztosító-társaság 25 ft összeggel jutalmazta.

Ezen összeg átvételét az egyesület nevében köszönettel nyugtázom.

S.-A.-Ujhely, 1895. november 7.*)

Juhász Jenő, főparancsnok.

*) Irományaink közt eltévedvén, csak most közöljük. Szerk.

Tanügy.

Kaeszenbaum Márton emlékezete.

Ötven évvel ezelőtt az izr. népnevelés nálunk a legsanyarubb állapotban volt. A népnevelés barátja a szánalomtól áthatva, undorral fordult el vidékünk zsidóságának »chéder« (zugiskolai) rendszerétől. Az izraelita gyermek a »cheder«-ben a héber tantárgyakon kívül mitsem tanult. A szerencsétlen izr. gyermekek azt sem tudták, van-e magyar nyelv a világon. Városunk azon néhány művelt család gyermekein kívül, kiknek számára házitánitót tartottak, vagy akik a gimnáziumba jártak, hasztalan kérdezték akkor a zsidó gyerekektől, nevezze meg például az országot, melyben lakik, ő szegény nem adhatott választ, ő reá nézve Magyarország ép oly »terra incognita« volt, mint Kina birodalma. Minden egyébre tanították, csak arra nem, melyik haza az, melynek létét köszönheti, melynek keblén növekedik.

Vége siralmas sorsunkon könyörült az ég. Bold. Kaeszenbaum Márton, ugyanis, a szegény zsidó gyermekeket a szellemi elsüllyedéstől megóvni akarván, az 1825. évi aug. 26-án kelt végrendeletének 6. pontja értelmében egy, S.-A.-Uj. hely városában felállítandó zsidó elemi népiskolára százezer váltóforintot hagyományozott.*)

»A rossz embereknek ennyire lett elszaporodását« — így szól többek közt a végrendelet idézett pontja — »én egyedül a neveltetés és tanítás módjának hiányosságából vélvén származni s hogy

*) Kaeszenbaum egyéb jótékony célokra is jelentékeny összegeket hagyományozott. Így pl. a Zemplén-vármegyei kórház javára huszezer váltóforintos, szegény rokonainak segélyezésére és gyermekeik nevelésére pedig százezer váltóforintos alapítványt tett.

a közönséges tanítás módja ezen tekintetes n. vármegyében már csak a zsidó nemzetségnél igenis hiányos, világosan látván, meghatározám magamat nemzetemnek ezen hibáján csak valamennyire is segíteni, s ezáltal őket a társaság hasznosabb tagjaivá formálni. . . .

Az iskola létesítése azonban nagy nehézségekre és akadályokra talált; a hitközség jobbainak ki vánalma nem teljesült, az eszme nem akart testté válni. A haladás ellenségei a Kaeszenbaum-alapítványt erőnek erejével oly iskola létesítésére akarták fordítani, melyben — mint az 1837. febr. 24-én megtartott vármegyei közgyűlésen felvett jegyzőkönyv szóról-szóra mondja — „majdnem kizárólag csak a Talmudot óhajtanák előadani, s taníttatni, növendékeikből 'sidó tanítókat, vagy éppen Rabbinsokat formáltatni s az iskolát inkább Académiának, vagyis fellengősebb Talmudistákat tanító helynek, mintsem nép iskolájának kívánják alakíttatni. . . .

S ezért dicsegetreméltó azon derék férfiak tevékenysége, kik a fanatizmus és tudatlanság leg-szilajabb és legszenvedélyesebb támadásaival mer-tek szembeállani, míg végre sikerült nekik az iskolát életbeléptetni. A szept. 4-én tartott vármegyei közgyűlés bold. Schön Mózes ügybuzgó és fáradtságtól vissza nem riadó hitközségi elnöknek az iskola életbeléptetését sürgető folyamodását tárgyalván, kimondotta, hogy a Kaeszenbaum végrendelete értelmében létesítendő iskola a zsinagóga szomszédságában lévő Breczenheim Ferdinánd herceg tulajdonát képező épületben, mely hajdan csakugyan iskolának volt építve, ugyanazon év november 1-én nyitassék meg.

Az iskola alapítója iránt való kegyeletének megőrzése céljából a helybeli „statusquo“ hitközség a minap elhatározta, hogy az örökemlékü hagyományozó halálának évforduló napján ezentul minden évben emlékünnepeket fog tartani. Az első gyászünnepe szept. 18-án délután a hitközség zsinagógájában folyt le. A templom intelligens közönséggel telt meg vallaskülönbség nélkül, a vármegyei tisztviselők, élükön Matolai Etele alispánnal és Dókus Gyula főjegyzővel, jelentek meg. Ott láttuk még Nemes Lajos kir. tanfelügyelőt Eril Heribert tollnokával és Kun Frigyes, a Kaeszenbaum-tömeg derék gondnokát, valamint Schön Vilmos dr.-t, ki már a régi Kaeszenbaum-iskolának is buzgó támogatója volt.

Az üntepséget Eibuschütz Izsák kántor szép gyászénekekkel nyitotta meg, mire Weiss Mór dr. fiatal rabbi (a helybeli főrabbi fia), nagyszabásu magyar emlékbeszédben ecsetelte az alapítványozó nagy érdemeit. A fiatal szónok a szebbnél-szebb eszméknek egész sorát nyújtotta hallgatóinak, úgy hogy a szép magyarsággal előadott remek beszédet a legnagyobb érdeklődéssel hallgatták végig. A lélekemelő emlékünnepeket a kántor megható imája Kaeszenbaum Márton lelki üdvéért zárta be.

Knopfler Sándor.

Vármegyei Hivatalos Rész.

284. eln. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Elnöki körlevél.

A t. vármegye törvényhatósági bizottságának tagjait a **folyó 1895. évi december hó 2-án délelőtti 10 órákor** kezdetét veendő

rendes közgyűlésre tisztelettel meghívom.

A közgyűlés nevezetesebb tárgyai:

1. A közművelődési pótadó 1896. évre leendő megszavazása.
2. A betegápolási pótadó 1896. évre leendő megszavazása.
3. Az alispán időségi jelentése a közgazgatás állapotáról.
4. József cs. és kir. főherceg köszönő levele.
5. A vármegyei tisztújító rendkívüli közgyűlés kitzuzése iránti intézkedés és a rendkívüli közgyűlés tárgysorozatának megállapítása.

6. Az igazoló-választmány jelentése a választott bizottsági tagok választása eredményéről és a névsor bemutatása.

7. A Belügyminister intézvénye a halottkérekek iránt teendő intézkedés tárgyában.

8. A közgyűlésig beérkezendő ügyek.

9. A községek zárszámadásai és költségeloirányzatainak tárgyalása.

A állandó választmány t. tagjait felkérem, hogy folyó 1895. évi november hó 30-án délelőtti 9 órákor kezdődő ülésen megjelenni sziveskedjenek.

S.-A.-Ujhely, 1895. évi nov. 15-én.

Matolai Etele, alispán.

22834. sz.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 járási főszolgabíróknak.

A.-Galicziában fellépett cholera elleni védekezés tárgyában kiadott belügyminiszteri intézvényt szigorú mihez tartás, a járásorvos és a községi előjárók megfelelő utasítása végett tekintetes főszolgabíró úrnak lentebbi másolatban kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1895. november 6.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Magyar királyi Belügyminister 93,627./VI. a. szám. Körrrendelet valamennyi törvényhatóságnak. Az osztrák cs. kir. belügyminister ur f. évi okt. hó 24-én 31,581. sz. a. kelt átiratában arról értesít, hogy keleti Galicziának, Tarnopol és Trembowla kerületeit, melyeknek számos községében cholera esetek habár csak szörványosan is fordultak elő, cholera-fészkeknek nyilvánította. — Felhívom azért a törvényhatóságot, hogy gondoskodjék arról, miszerint Galicziának nevezett kerületeiből a törvényhatóság területére érkezett utazók, tovább utazásukban és személyes szabadságukban való háborgatás nélkül a cholera fészkeknek nyilvánított helyről való távozásoktól folszámitott 5 napig orvosi megágyelés alatt tartassanak, ez utazók podgyászai s a cholera fertőzött területekről érkező áruneműek az 1894. évi IX. t. cikkben beiktatott drezdai egyezmény I-ső mellékletének IV. és V. czimeiben foglalt rendelkezéseknek megfelelő elbánásban részesítsenek. Figyelmeztetem a törvényhatóságot, hogy a személy és áruforgalom másnemű korlátozásától szigorúan tartózkodjék, másrészt, miután az eddigi tapasztalatok kétség telenül bebizonyították, hogy a szegényebb sors lakosság-rosz táplálkozásai és lakásviszonyai képezik a cholera legveszedelmesebb talaját, felhívom a törvényhatóságot, hogy ezeket fokozott figyelemmel kísérje s a mennyiben oly hiányokat észlel, melyek, ha áldozatok árán is, gyorsan elháríthatók, saját hatáskörében tegye meg a kellő intézkedéseket s esetleg előforduló nagyobb mérvű bajok és mulasztásokról hozzám sürgősen jelentést tegyen.

A f. évi augusztus 29-én 76,158. sz. a. kibocsátott rendeleten pontos betartását a törvényhatóságnak ismételve szigorú kötelességévé teszem. Tájékoztul értesítem a törvényhatóságot, hogy a most cholera fészkeknek nyilvánított kerületekhez következő községek tartoznak: Tarnopol kerületben Bawarow, Bialoskórka, Czartoya, Grakowicz, Kanopkowka, Kozówka, Krzywki, Ladyczia, Luczka, Luka Wielka, Mikulicze, Myszkowicze, Kastason, Proszora, Skomorocky, Smolanka, Suszczyn, Wola, Mazanzecka, Zastowic, Bajkowca, Berezowica Wielka, Biala, Borki Wielkie, Bucniow, Citron, Chadackow Maly-Chadackow Wielki, Czemieczkow, Czernielon, Marowicze, Czernielow Ruski, Czollhuszczizna, Orystylon, Denysow, Ditekowce, Dolzanka, Damomozycz, Dragonowka, Dubowcze, Dyczkon, Hladki, Hluboczek Welki, Horodyszcz, Ithrowice, Ispowec, Iwaczon, Dolny, Iwaczon, Jorny, Jankowec, Janowka, Kipiaczka, Kokutkowce, Konstantynowka, Krasowka, Kupeczyncze, Kurniki, Szlachcienickie, Kurowec, Kutkowce, Kozowa, Maleszowce, Mszanice, Kosowce, Obarzance, Ostron, Petrykow, Pleszkowce, Plotycz, Poczopincze, Pokropiowne, Pronsatyu, Romanowka, Rusianowka, Seredynec, Smykowec, Stechnikowce, Stupki, Szlacheincza, Varnopol, Tonstolug, Worobyjowka, Zaboljki, Zagrobela, Zerudtié, Zascianka. — Trembowla kerületben: Budzenow, Janow, Robylowloki, Las-kowne, Mlynicska, Mogielnicza, Romanowka, Skomorceze, Slobowka, Janowska, Wierbowice, Ber-

nadoska, Boryczowka, Bry Ruba Nowa, Bry Ruba Stara, Chaiclowka, Dazochow, Dercniowka, Dolhe, Hleszczawa, Humniska, Iłowcze, Iwanowka, Krowiecka, Loczniow, Malow, Naluca, ostrowczyk, Pantalycha, Plebanowka, Godgorzany, Podhajczyki, Ruzdwiany, Semenow. Strisow, Struskowska, Slobodka és Olendry Tintkow, Trembowla. Trembowelska Volica, Warwarynce, Zalawit, Zascinoce, Zasdrose, Zubow, — Budapest, 1895. évi október hó 31-én. Perczel s. k.

22529. szám.

Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 járási főszolgabíróknak.

Hivatkozással folyó évi 11040. szám alatt kelt felhívásomra, tudomásvétel, szigorú alkalmazkodás és minél kiterjedtebb módon leendő azonnali közhírré vétel végett tudatom tek. Főszolgabíró urral, hogy a ragadós száj- és körömfájás behurcolásának veszélye miatt kérődzőknek (szarvasmarha, juh, kecske) Alsó Ausztriából, Magyarországból való behozatalát a Nagymélt. Földmivelségi minister ur folyó évi 83265. szám alatt kelt intézvényével folyó évi november hó 1-től további intézkedésig azon megjegyzéssel tiltotta meg, hogy az ezen tilalom ellenére behozott állatokkal az 1888. évi VII. t. cz. 155. §. értelmében kell eljárni.

S.-A.-Ujhely, 1895. november hó 5.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Földmivelségi m. kir. minister. 83265. sz. III. Valamennyi törvényhatóságnak. Folyó évi május hó 30-án 35149. sz. a. kelt körrrendelet kapcsán tudomásul vétel és minél kiterjedtebb módon való sürgős közzététel végett értesítem a törvényhatóságot, hogy a ragadós száj- és körömfájás behurcolásának veszélye miatt a kérődzőknek (szarvasmarha, juh, kecske) Alsó Ausztriából Magyarországra való behozatalát folyó évi november hó 1-től további intézkedésig megtiltom. Az ezen tilalom ellenére behozott állatokat az 1888. évi VII. t. cz. 155. §-a értelmében kell eljárni. Kelt Budapest, 1895. évi október hó 29-én. Festetics s. k.

22836. sz.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Ezen közérdekű intézvény a vármegye hivatalos lapjában közhírré tétetik.

S.-A.-Ujhely, 1895. november 7.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Magyar királyi belügyminister 90678. szám. Körrrendelet valamennyi törvényhatóságnak. Értesítem a törvényhatóságot, hogy a magyar kir. pénzügyminister urnak f. hó 4-én 66304. szám alatt kelt átirata alapján a magyar érdekű vasutak részvény-társasága által kibocsátott 4%-al kamatozó ötven éven belül kisorsolás útján, vagy pedig előzetes fél évi felmondás alapján névértékben visszafizetendő 200, 1000 és 2000 koronáról szóló kötvényei, az 1882. évi 39751. számú körrrendelet értelmében és az 1887. évi október hó 7-én tartott minister-tanács határozatában foglalt elvi megállapodáshoz képest a közigazgatás egyes ágazataiban üzleti biztosítékul és bánatpénzü el-fogadhatók. — Budapest, 1895. évi október hó 25-én. A minister helyett Latkoczy Imre s. k. álamtitkár.

3031. I. 95. sz. A nagy-mihályi járás szolgabírájától.

Körövény.

Görgey Pál lazonyi uradalmi gazdatiszt által kezelt Manó tanyán egy 3 éves világos pej jegenküli herélt csikó bitangásba vétetett. Tulajdonosa a fent nevezettnél az átvétel végett jelentkezhetik.

Nagy-Mihály, 1895. november 18.

Nemes Sándor, szolgabíró.

6212 kig. 895. A bodrogközi járás főszolgabírájától.

Körözés.

A járásom területén fekvő „Órhegy“ tanyán f. hó 10-én 2 db ló bitangásban találtatott, az egyik fehér szőrü herélt, a másik sötét pej, szintén herélt és felszemű, mind kettőnek farka hosszú.

A lovak az órhegyi gazdaságban (Órhegy-tanyán) igazolt tulajdonosa által átvehető.

K. Helmecczen, 1895. november 18-án.

Pillssy, szolgabíró.

Kézi munkák,

és férfi fehérneműek, kesztyűk és harisnyák, eső-ernyők, téli alsó-ruhák, bluzok, köntények, leány és fiu gyermekruhák, selymekendők, schawlok és nyakkendők, toilet cikkek, ruha-, haj- és fogkefék, fésűk és hajtűk, csipkék, himzések és szallagok és sok más e szakba vágó cikkek **dús választékban,** szolid kiszolgálattal mellett kaphatók:

valamint ahoz való selyem, gyapott és pamutok, plüschök, Congre kanevák, női

KLEIN PÁL

divat- és rövidáru üzletében

S.-A.-Ujhely

Rákóczi-utca (Kis-piacz).

Körözés.

Örös község biránál jelentése szerint Balla Ferenc örösi lakosnak egy drb két és fél éves, veres szőrű, fején veres szőr, széles szarvu, kissé balog ökörűnője f. hó 11-én elveszett. Köröztetik. Király-Helmecz, 1895. október hó 24-én.

Pillssy, szolgabíró.

A szerkesztő póstája.

T. B. urnak — Budapest. Levélét eljuttattuk a szóban levő napló tulajdonához.

W. M. urnak — Mád. A levélblyegeket átküldöttük a kiadóhoz.

Vármegyei és községi utaink — a jövő szám hozni fogja. Irójának szives üdvözlét!

E. N. urnak — Budapest. Levélben válaszoltunk.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: **Ehler Gyula.**

Hirdetések.

1325. 895. m. 1895. szám.

Hirdetmény.

T. Zemplénvármegye törvényhatósági bizottságának 1895. évi május hó 18-án tartott közgyűléséből 150/4610. számok alatt hozott határozatával a gerenda—sztrópó—szvidniki törvényhatósági közut 47—48 km. szakaszán levő trepecz—kelcsei vámos hidon 1896. évi január hó 1-étől a vám-szedési jog bérbeadását engedélyezte.

A bérbeadás biztosítása céljából az **1896. évi december hó 10-ik napjának d. e. II. órájára** a zemplénvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi vámjövdelem bérbevételére vonatkozó, az ajánlott évi bérösszeg után számítandó 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtt 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó vámoshidnál T. Zemplénvármegye alispánjának f. évi 13872. számú határozata értelmében jövő évi tavasszal megfelelő vámház fog építtetni.

A vámjövdelemre vonatkozó egyéb adatok a m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként meg tudakozódhatók.

S.-A.-Ujhely, 1895. évi nov. hó 19-én.

a hivatal főnöke:

Hönsch Dezső,

kir. főmérnök.

Pályázat

szőlőkarók szállítására!

A tarczali m. kir. vinczellériskolával kapcsolatos állami amerikai szőlőtelepek részére a jövő év tavaszán szükséges szőlőkaróknak szállítására pályázatot nyitok.

Az összes szükséglet 110000 darab 2 méter magas vastagabb végén hegyezett s legalább 25 cm. keresztmetszet felülettel bíró karókból fog állani, mely készletből 65000 darab Tarczalra, 20000 darab Liszka-Tolcsva s végül 25000 darab Bodrog-Keresztur állomásra szállítandó lesz; jogában áll azonban pályázónak a tarczali, illetve a tolcsvai stb. telepre való közvetlen szállításra ajánlatot tenni, ha úgy véli, hogy reá nézve a tengelyen való szállítás előnyösebb lesz.

A karók beszállításának határideje 1896. évi márczius hó 10-ike s az ajánlatok a rendeltetési állomáson, esetleg telepen leendő átvétel feltétele mellett teendők.

A fenti összes kötelezettségek biztosítására a 10% bánatpénzzel és legalább 50—50 darab mintakaróval felszerelt ajánlatok alólírott igazgató-sághoz folyó évi december hó 8-ikáig nyújtandók be; pályázók ajánlataiknak miként történt elintézéséről három nap alatt értesítve lesznek.

Tarczalon, 1895. évi november hó 20-án.

Kosinsky,

m. k. v. isk. igazgató.

Arverési hirdetmény.

Alólírott ezennel közhírré teszem, miszerint Karád község kötelékébe tartozó Gróf BOMBELLES LAJOS uradalmának „Csermely” nevű tanyáján 1060 drb. hízott sertés, **1895. évi november 30-án délelőtt 10 órakor** nyilvános árverés útján Schultz Sándor kir. helyettes közjegyző közbenjöttével a ktv. 347. és illetve 352. §-a értelmében elfog adadni.

A venni szándékozók erről kiértesítettnek azzal, hogy a kikikialtási ár 54730 frtot tesz, hogy fenti számú sertések egy tömegben bocsájtának árverés alá és hogy a sertések a kikialtási áron alúl is a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés ellenében el s illetve átadadni fognak.

Schwarz Zsigmond,

uradalmi haszonbérlo.

23,256. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Szakértői előterjesztése a s.-a. ujhelyi kir. folyammérnöki hivatalnak a Karcsa — F.-Bereczki zsilipes főcsatorna, beton zsilipp, a Karcsa meder szabályozása és tiltókkal ellátása és F.-Bereczkinél a karádi és törökéri zsilipeknél szivattyu telepek felállításának engedélyezése iránti kérvénye tárgyában.

Hirdetmény.

Az összes iratok és tervezetek az 1885. XXIII. t. cz. 74 §-a értelmében a megyei levéltárba folyó évi november 25 ik napjától, december 25. napjáig közszemlére kitétetnek.

Miről a Bodrogközi Tiszaszabalyozó társulat, Felső- és Alsó-Bereczki, B.-Szerdahely, Karos, Kis- és Nagy-Kövesd, Karcsa, Páczin, Örös, Kis- és Nagy-Géres, Perbenyik, Király Helmecz, Dobra, Karád, B.-Olaszi és Vis községek előljáróságai és érdekelt birtokosok a m. kir. vasuti és hajózási főfelügyelőség, a magyar kir. államvasutak igazgatósága, Zemplén-vármegye kir. államépítészeti hivatala oly figyelemzetéssel értesítettnek, hogy minden a tervezetekre vonatkozó nyilatkozat

Zemplén-vármegye alispáni hivatalához ezen idő alatt nyújtandó be.

Utasítottak a községek előljáróságai az idézett törvény § 2-ik pontja értelmében, hogy a tervezetek kitételéről a szokásos helybeli kihirdetésen kívül a községeikben érdekelt közvetlen adófizetőket vagy azok képviselőit értesítsék, és mind azok megtörténtét igazoló adatokat a közszemle letelte után haladéktalanul terjeszszék be.

Ezen intézkedések végrehajtásának ellenőrzésével a bodrogközi és tokaji járások főszolgabírái bizatnak meg; Vis községet, illetőleg pedig Szabolcs-vármegye alispánja kerestetik meg.

Tekintve pedig, hogy a Karcsa, F.-Bereczki uj főcsatorna és Felső-Bereczki beton zsilip és ugyanitt egy szivattyu telep felállítása, valamint a Karcsa medre szabályozása a hatósági szakértő véleménye szerint sürgős közérdeket képeznek, folyamodó társulatnak a kérvényben előterjesztett kötelező nyilatkozata alapján, az ideiglenes építkezési engedély azon műtárgyakra vonatkozólag az általános rendelet 25. § értelmében a társulatnak ezennel megadatik.

Végül tekintettel az ügy fontosságára és az érdekeltég nagy kiterjedésére jelen hirdetmény a társulat költségére a vármegye hivatalos lapjában is közzé tétetik.

Kelt, S.-A.-Ujhelyben, 1895. évi nov. 12-én.

Matolai Etele, alispán,

200—201/95. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kik. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szerencsi királyi járásbírószág 2520., 3203. és 2103. számú végzése által Gotfried Jakab és Duga József javára Román Lajos, öz. Mezössy Gusztávné és Román Lajosné ellen 99 frt 65 kr. és 100 frt 69 kr. tőke, ennek különböző lejáratról számítandó 6% kamatai és eddig összesen 71 frt 67 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felül foglalt és 335 forintra becsült két ló, 3 egy éves bornyu, 3 tinó és 1 tehenből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a 2520. és 2496. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Bekecsen leendő eszközésére 1895. évi november hó 28. napjának d. u. 1 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladadni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. § ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Kelt Szerencs, 1895. évi november hó 16. napján.

Gógh Gyula, bir. kiküldött.

Van

utánzott „TOKAJI COGNAC.” Ezek ugyan nagyon olcsók, de ép oly rossz szak és így még a legkisebb összeget sem érik meg. — Eme értéktelen utánzatok könnyen felismerhetők, mert:

1) nem az egyedüli és csakis Tokajban létező

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL származnak,

2) ezen TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEI nincsenek ellátva.

BEJEGYZETT
AZ ELSŐ TOKAJI

VÉDJEGYE
COGNAC-GYÁRNAK

TOKAJBAN.

Valódi csakis

TOKAJI COGNAC
TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL
AZ ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN

a mely 1893—1894. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja
725,130 liter bort dolgozott fel.

Fenti eredeti Tokaji Cognac kapható: minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszertárakban.

Sürgöny!!

A jövő hét elején érkezik meg Sátoralja-Ujhelybe

KLUDSKY KÁROLY

Óriási állatsereglete,

mely a Kossuth-utcán, az ev. ref. temető szomszédságában lévő telken, egy minden időjárás ellen oltalmazott óriási kiállítású csarnokban lesz felállítva.

1500 ember számára férhely.

Az állatsereglet egy zoológiai cirkussal van egybekötve. Az állatseregletben és zoológiai cirkuszban mintegy 100 állat látható és pedig: idomított elefántok, lovak, oroszlanok, tigrisek, párducok, zebrák, gim-ló szarvakkal, hiénák stb.

Bővebbet a megérkezésnél.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

Tisza-Lucz nagyközség képviselőtestülete közhírré teszi, hogy a községi lakosok tulajdonát képező vadászati jog a Tiszának innen, azaz jobb partján részén, **folyó évi december hó 2-án délelőtti 9 órakor** a község házánál nyilvános árverésen bérbe fog kiadatni.

Az árverési feltételek a jegyzői hivatalban a hivatalos órákban megtekinthetők.

Tisza-Lucz, 1895. november hó 2-án.

Balamby Gábor,
jegyző.

Ónda József,
bíró.

Elvállalok 3—500 darab meddő juhot igen jó füves buza szalmán kitelelni. — Ugyanott van 10—12 hectoliter tisztán kezelt almabor eladó.

Bővebben: **Pásztor Gyulánál**
Baeska u. p. **Bély** Zemplénmegye.

Gróf ANDRÁSSY ALADÁR tulajdonát képező homonnai közép-malom és hazsinai felső-malom mindkettő vizi 4—4 kőre, országút mellett 1896. évi január 1-től 3, esetleg 6 évre **f. é. december 11-én délelőtti 11 órakor** nyilvános árverésen a tisztartói hivatal által fog **bérbeadatni**. Árverési feltételek megtekinthetők a tisztartói irodában.

Meszes talajra Rupestris Monticola és Gamag Coudere, valamint Portalis alagok szőlő ojtványok nagy választékban vannak **Elek Kálmánál Sajó-Szentpéteren**.

Árverési hirdetmény.

Gróf **Andrássy Géza** ur ömeltósága tulajdonát képező M. Laborcz mezőváros határában fekvő földbirtok **f. évi decz. hó 19-én d. e. 10¹/₂ órakor Vécésen** a központi irodában 1896. évi április 1-től több évre, nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek **bérbe** fog adatni.

A feltételek az igazgatóságnál megtekinthetők.

Vécse u. p. Gálszécs, 1895. november hó.

Az igazgatóság.

Bérbeadó

Kozmán (Zemplénmegye) 400 magyar hold földbirtok 1896. évi október hótól. Részletes felvilágosítást ad **Viczmándy Viktor** S. A. Ujhelyben.

Hirdetmény.

A magyar osztálysorsjáték második osztályának huzása december 6-án kezdődik és december 14-éig tart. Vételsorsjegyek — a míg a készlet tart — és pedig:

egy egész sorsjegy 80 koronáért,
egy tized sorsjegy 8 koronáért és
egy huszad sorsjegy 4 koronáért

az ismert elárusítóknál kaphatók, a kik egyszersmind mindennemű felvilágosítással szolgálnak. Megrendelésekkel kérjük ezekhez (nem hozzánk) fordulni.

Budapest, 1895. november 1-én.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatósága.

M Á R
1895. December hó 6—14-ig

ejtetik meg a

Magyar Osztály-Sorsjáték

Nagy nyereményhuzása,

melyben 21499 pénznyeremény kerül

4 millió 332.000 korona

összértékben kisorsolásra, többek között egy 600,000 koronás jutalom 400,000, 200,000, 100,000, 50,000 stb. stb. koronás nyereményekkel.

A legnagyobb nyeremény
a legszerencsésebb esetben

Egy Millió korona.

A sorsjegyek árai: I egész 40 frt. I tized 4 frt.
I fél = $\frac{1}{10}$ 20 frt. I huszad 2 frt.

(Portóért 5 kr., ajánlott levelekért 15 kr., nyeremény-jegyzékért 10 kr. fizetendő.)

Ajánlja és szétküldi postautalvány ellenében vagy utánvétellel is

Heintze Károly
főelárusító

Budapest,
Szervita-tér 3. szám.
Sürgőnycim: Lottoheintze Budapest.

Hogy a tisztelt közönség különböző számokból álló több sorjegy birtokában nagyobb nyereménykilátásokhoz jusson, öt vagy ennél **több** sorsjegy vásárlásánál a **legkülönbözőbb számokat** állítom össze tetszés szerinti egész, fél, tized és huszadokból.

Üzlet-megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy előnyösen ismert nagyobb cégeknek sok éven át szerszett tapasztalataimmal szülővárosomba visszaérkezve,

GYARMATHY BÉLA

törvényesen bejegyzett cég alatt **S.-A.-Ujhelyben** (Kis-piacz) **Rákóczy-utca, 763. szám** alatt, saját házámban (volt Dr. Erényi-féle ház) a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

vas-, fűszer-, liszt-, festék- és konyhaberendezési kereskedést

nyitottam, hol e szakba vágó mindennemű áruk a **legjobb minőségben és legjutányosabb árban** szerezhetők be.

Főtörökvesem lesz az áruk jó minősége, valamint az árak szoliditása s pontos kiszámlát által mélyen tisztelt vevőim kívánatainak mindenkor teljesen megfelelni.

Magamat nagyrabecsült jóindulatába ajánlva vagyok teljes tisztelettel:

Gyarmathy Béla.

91. I. X. 895. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott járási főszolgabíró a törvényhatóság engedélye és a s.-a.-ujhelyi m. kir. központi erdőgondnokság felbecslése alapján Zemplénmegye Tarczal község határában fekvő s Tarczal nagyközség tulajdonát képező úgynevezett „Csere” erdő faállománya és cserkéreg termelésre alkalmas tölgyfa állományának eladására, a következő feltételek mellett ezen nyilvános árverést hirdet.

Árverési feltételek.

I.

1. Árverés alá bocsáttatik a Tarczal nagyközség tulajdonát képező úgynevezett „Csere” erdőben, a múlt évi vágás mellett mintegy 27 cath. holdon található

215 darab	25—26 cm. átmérőjű	kocsányos tölgytörzs.
157	27—28	„ „ „
116	29—30	„ „ „
78	31	„ „ „
227	32—34	„ „ „
235	35—37	„ „ „
222	38—41	„ „ „
284	42—47	„ „ „
256	48—54	„ „ „
266	55—62	„ „ „
93	63—66	„ „ „
72	67—73	„ „ „
48	74—97	„ „ „

összesen 2269 darab törzs; melyek az erdőgondnokság véleménye és becslése alapján műfának és különösen távirid- és bánya fának alkalmasak.

2. Ezen fák fatömege az erdőgondnokság felbecslése alapján = 2308 köbméter tesz ki.

3. Kikiáltási ár = 6430 ft.

4. Banatpénz a kikiáltási ár 10% vagyis 643 ft.

5. Vevő köteles a vételár egyharmad részét az árverés megtörténte után 8 nap mulva, a vétel ár második harmadát 1896. évi febr. 10-én, a vételár utolsó harmadát 1896. évi április 10-én Tarczal város pénztárába befizetni; — a banatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

6. Vevő a fakat 1895. évi márczius hó végéig kivágnatni, elszállíttatni s esetleg a szomszédos tiszta területeken raktározni tartozik. A raktárhelyeket a tarczali előjáróság jelöli ki.

A raktárból vevő a fakat 1897. évi márczius hó végéig kihordatni tartozik; ellenkező esetben az ott maradt fák a nagy község tulajdonába mennek át.

II.

7. Árverés alá bocsáttatik ugyancsak a Tarczal nagyközség tulajdonát képező Csereerdőben 80 cat. holdon található 5—25 éves és 17 cat. holdon levő 30—36 éves cserkéreg termelésre alkalmas tölgyfa állomány.

Vevő ezen fakat 1896. évi május 1-ig kivágnatni s lekérgezés után 105 centiméter magas 1 méter széles és 1 méter mély rakásokba, mint egységekbe rakatni tartozik. Köteles lesz továbbá a le nem hántott vékonyabb fakat 5 centiméter átmérőig hasonló rakásokba feldolgoztatni. — A kiszállítást vevő 1896. évi június 15-éig köteles befejezni; de megengedtetik neki, hogy a fát a szomszédos tisztásokon, amelyeket a tarczali előjáróság fog kijelölni — raktározhassa.

A rakásokból azonban a fat 1897. évi márczius végeig elvitetni köteles, ellenkező esetben az ott maradt anyagok a nagyközség tulajdonába mennek át. A kikiáltási ár a fenti 105 czm. magas, 1 méter hosszú, 1 méter mély rakásokra nézve 1 ft 80 kr., oly megjegyzéssel, hogy a nem

hántott rakások után a vételárnak 70%-a fog számíttatni s vevő a termelt rakások száma szerint lesz köteles fizetni.

A vágatás megkezdése után, hogy a kiszállítás és raktározás kellő időben befejezhető legyen, vevő kívánságára a már készen lévő rakások, a tarczali előjáróság által megszámláltatnak. Ezen megszámlálásnál s egyuttal a méterek megvizsgálásánál a s.-a.-ujhelyi központi erdőgondnokság kiküldöttje — mint szakértő — jelen lenni köteles. Ily számlálást azonban havonként legfeljebb 2-szer igényelhet vevő. Az átszámlált fakat vevő kiszállíthatja, átszámlálás előtt azonban semmit sem szabad kiszállítani. A vételárból vevő 1000 ftot 1895. évi december 24-én előre lefizetni, ezentúl pedig a megszámlált rakások után azonnal kifizetni köteles. A banatpénz és az 1000 ft előleg a legutolsó két átszámlálásnál fog betudatni.

Banatpénz = 300 ft.

8. Az árverés első sorban az I. alattira, utóbb II. alattira alólírott főszolgabíró és a s.-a.-ujhelyi m. kir. központi erdőgondnokság jelenlétében 1895. évi december hó 10-én délelőtt 9 órakor Tarczal város házában fog megtartatni. Ha az első árverés kedvező eredményt nem mutatna, a második árverés f. 1895. évi december 17-én ugyancsak a jelzett helyen és időben fog megtartatni.

9. Vevő a fakat csakis a földszintig vághatja le, a fatövek a tulajdonos város rendelkezése alatt maradnak.

10. Az árverés megtörténte után vevővel a szerződést alólírott főszolgabíró még az árverés napján megkötí s az azonnal érvénybe lép. A szerződésben világosan kikötetni fog, hogy minden a feltételek és szerződés meg nem tartásából eredő károkat a vevő teljes kártérítéssel tartozik; s magát a tulajdonos Tarczal nagyközség szabadon választandó bíróság illetékességének aláveti.

11. Vevő semminemű költségekben részt nem vesz, csupán a szerződés bélyegilletékét viseli.

12. Az árverés nyilvános, azonban 10%-től banatpénzzel ellátott mind a két tétel alattira együttesen, vagy külön-külön kiállított írásbeli ajánlatok, az 1895. évi december hó 9-ének délelőtti 12 órájáig alólírott főszolgabíró által elfogadtatnak. Az ajánlatban megígért árösszeg számjegyekkel és betűkkel is világosan kiírandó s nemkülönböztetve határozottan felemlítendő az is, hogy a versenyző az árverési feltételeket ösmeri és magát azoknak aláveti. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Kelt Tokajban, 1895. nov. 14-én.

Füzesséry Ödön,

főszolgabíró.

3205. p. szám. 1895.

Árverési hirdetmény.

Alólírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gálszécsi kir. járáshírség 3175/95. számú végzése által Goldstein Lipót bosnyiczai lakos javára Reich Dávid gálszécsi lakos ellen 500 ft tőke, ennek 1895. évi szeptember hó 30. napjától számíttandó 6% kamatai és eddig összesen 37 ft 27 kr perköltség követeles erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 575 forintra becsült szappan és ennek készítéséhez szükséges anyagokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 205/95. p. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Gálszécsen adós szappan földjében leendő eszközésére 1895. évi december hó 2. napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. törvényczikk 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Kelt Gálszécsen. 1895. évi november hó 20. napján.

Kovalszky Gyula,
bir. kiküldött.

A kőbányai

KIRÁLYSÖRFŐZŐ

részvénytársaság

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy sör gyártmányainak elárúsítását megkezdte és azokat:

Ászok, Király, Márcziusi, Korona és Bajorsör

elnevezéssel

hordókban és palaezokban hozza forgalomba.

☛ Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve. ☛

A sárospataki alsó határ-ban 97 hold és 690 □ öl kiterjedésű föld, gazdasági épületekkel és felszereléssel együtt **eladó**. Értekezhetni **Debreczeni Bertalan** ügyvéd, főiskolai jogigazgatóval **Sárospatakon**.

Hirdetés.

Homonna mezőváros (Zemplén-vármegye) **határában fekvő** 65 holdnyi kiterjedésű igen jó minőségű szántóföld és kitűnő minőségű 12 hold rét-birtok egy tagban szabad kézből eladó. — Ez iránt értekezni lehet:

Horváth István,
zemplén-szinnai lakosnál.

Arany érem	Érdem érem
Pécs	1888. / Temesvár
	1891.

Kárpáti mellszörp
köhögésellen
mell- és tüdőbeteglek részére.

Ezen szörp mell- és torokbajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és számarköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 80 kr., egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a Magas Tátrán található gyógyfüvek és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknek. Egy doboz ára 25 kr.

Kárpáti mellthea.

Egy nagy csomag 40 kr., egy kis csomag 20 kr. Szintén kitűnő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknek.

Valódi minőségben kapható a készítő, **Molnár Lipót** gyógyszerésznél **Kassán**.
S.-A.-Ujhelyben: Widder Gyula, Buday Akos és Kincsesy Péter gyógyszerárukaiban.

17213/á. 1895. szám.

Hirdetés.

Néhai Vihs Keresztély és neje hagyatékához tartozó 5 hordó 1890. évi asszú bor tarthatatlanság okából, nyilvános árverésen, készpénz fizetés mellett eladatni rendeltetik.

Az árverés határidejéül és helyéül **1895. évi november hó 28-ik napjának d. u. 2 1/2 órája** S.-A.-Ujhelyben az „Ungvár” pinczék között levő Schön Sándor ur tulajdonát képező pinczébe kitűztetik.

Az árverés foganatosításával Pólányi Gyula árvaszéki ülnök megbízatik.

Erről venni szándékozók a „Zemplén” hirlapbani közhírré tétel által értesítettnek.

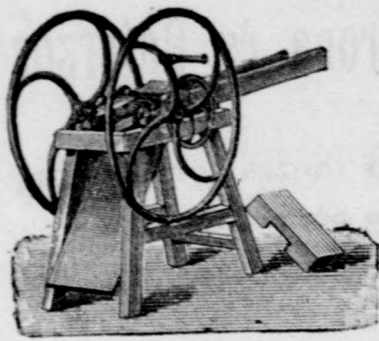
Kelt Zemplén-vármegye árvaszékének S.-A.-Ujhelyben 1895. évi november hó 20-án tartott üléséből.

Payzoss Andor,
elnök.

FLEISCHER és TÁRSA

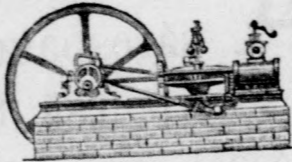
gépgyára és vasöntödéje Kassán, vám-utca 12. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával, czélszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

- Szecsavágókat kézi vagy árgányhajtásra.
- Répvágókat és tengerimorzsolókat.
- Olajsajtókat és olajmag pörkölőket.
- Örlő- és daráló malmokat.
- Olajmag zuzókat.

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár-be rendezéseket, m. p. Henze-főzők, kavarkészítő-ékek, maláta- és burgonya zuzókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan raktáron.**

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénknél gyártmányai **áriegyzékét** kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

30798/IV. 95. sz.

S. a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság.

Árverési hirdetmény.

A s. a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság által közhírré tétetik, hogy Zemplénmegye s. a.-ujhelyi és gálszécsi járásban fekvő alábbi községek területén fizetendő boritaladó, hus fogy. adó, cukor fogy. adó, söritaladó és szeszitalmérés adó beszedési joga az 1896. évi január 1. napjától 1896. évi december végéig terjedő időre esetleg a felmondás fentartásával az 1897. és 1898. évekre is nyilvános árverések útján haszonbérbe adatk. Az árverés a s. a.-ujhelyi pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében **1895. évi december hó 12. napján d. e. 9 órakor** fognak megtartatni s a mennyiben ezek az árverések eredményre nem vezetnek, a 2. esetleg 3. árverés a következő első, illetve 2-ik napon ugyanazon helyen s ugyanolyan órában fog megtartatni.

Folyó szám	Község neve	K i k i á l t á s i á r						Jegyzet					
		borital- adó		hus fogyaszt. adó		cukor fogyaszt. adó			sör italadó	szesz ital- mérés adó	Összesen		
		frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.					frt	kr.
1	Csörgő	108	75	47	50	1	74	74	80	916	87	1149	66
2	Barancs	126	15	47	90	38	01	75	55	1074	—	1361	61
3	Csarnahó	8	70	17	10	—	—	9	—	640	50	675	30
4	Kis-Toronya	87	—	31	80	29	16	48	50	771	15	967	61
5	Kis-Bári	13	05	7	60	1	68	17	—	294	60	333	93
6	Imreg	26	10	25	50	16	14	47	25	455	62	570	61
7	Cselej	117	45	55	27	51	42	49	—	707	89	981	03
8	Nagy-Bári	8	70	9	50	3	18	10	50	399	—	430	88
9	Felső-Regmecz	30	45	31	10	18	03	31	—	612	—	722	58
10	Mátyáshaza	17	40	7	16	6	78	5	—	253	50	279	84
11	Ladmócz	43	50	44	90	47	28	36	—	998	40	1170	08
12	Vily és Vitány	91	91	101	34	27	—	109	—	780	—	1109	25
13	Szilvas-Ujfalu	55	62	26	90	82	56	117	80	514	65	797	53

S. a.-Ujhely, 1895. november hó

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Bérleti hirdetmény.

Özv. Gróf SZTÁRAY VILMOSNÉ szül. HADIK ILMA grófnő tulajdonát képező s az ungmegyei Jenke és Székó községek határában fekvő nemesi birtok, mely Ungvártól fél órányira fekszik és 2 kat. hold belsőségből, mintegy 691 kat. hold szántóföld, 88 kat. hold rét s 72 kat. hold legelőből áll, jó karban lévő lakházzal és megfelelő minőségű s jó karban levő gazdasági épületekkel **1896. évi január 1-től, 12 egymást követő évre, haszonbérbe kiadandó.**

A közelebbi haszonbéri feltételek Jenkén SPINETTI KÁROLY tisztartónál és Varannón alulirotnál megtekinthetők, ki a tulajdonos jóváhagyásával fentartásával a haszonbéri szerződés megkötésével is meg van bízva.

A haszonbérelni szándékozók fölkéretnek, hogy a megállapított feltételek alapján, az évi haszonbéri összeget kitüntető ajánlataikat **folyó évi december hó 15-ig** alulirotnak Varannón személyesen vagy posta útján kézbesítsék.

Kelt Varannón, 1895. évi november hó 10-én.

Dr. Novák István,
ügyvéd.

S. a.-Ujhely, nyomtatott a 'Zemplén' gyorsajtóján.

Hol lehet olcsón bevásárolni
alkalmas karácsonyi és ujévi ajándékokat?

Gottlieb Ignác

rőfős- és divatáru-kereskedésében S. a.-Ujhelyt
Rákóczy- és főntéza sarkán.

Legfinomabb vászon-, gyapju- és selyemszövetek, szőr- és gyászkelemék, mindenféle kendők, fekete ternók, battiszt, és cretonszövetek.

Nanking, chiffon és lepedő-vászon, piquet, barket, flanel- és cheviott-szövetek, Férfi- és női fehérneműek. Nap- és esőernyők. Nyakkendők. Kézi munkák igen nagy választékban. Filcel- és mosó-selymek, valamint mindenféle pamutok gyári raktára.

Legújabb himzési minták gyára.
Férfi-öltönyök, mérték után pontosan és legújabb divat szerint készíttetnek el.

30798/IV. 95. szám.

S. a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság.

Árverési hirdetmény.

A s. a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság által közhírré tétetik, hogy Zemplénmegye nagy-mihályi és gálszécsi járásban fekvő alábbi községek területén fizetendő boritaladó, husfogy. adó, cukorfogy. adó, söritaladó és szeszitalmérés adó beszedési joga az 1896. évi január 1. napjától 1896. évi decz. hó végeig terjedő időre esetleg a felmondás fentartásával az 1897. és 1898. évekre is nyilvános árverések útján haszonbérbe adatk. Az árverés a s. a.-ujhelyi pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében **1895. évi december hó 12-ik napján d. e. 9 órakor** fognak megtartatni s a mennyiben ezek az árverések eredményre nem vezetnek a 2. esetleg 3-ik árverés a következő első illetve 2-ik napon ugyanazon helyen s ugyanolyan órában fog megtartatni.

Folyó szám	A község neve	K i k i á l t á s i á r						Jegyzet					
		borital- adó		hus fogyaszt. adó		cukor fogyaszt. adó			sör italadó	szesz ital- mérés adó	Összesen		
		frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.					frt	kr.
1	Bosnyicza	—	—	2	52	—	—	—	—	150	—	152	52
2	Butka	86	79	55	12	41	16	73	90	941	10	1198	07
3	Zebegnyő	14	05	98	40	6	—	50	—	525	—	693	45
4	Morva	8	70	100	50	40	80	30	—	700	—	880	—
5	Izbugya	21	75	9	66	13	04	91	10	750	—	885	55
6	Malcza	84	96	68	46	126	55	256	85	1142	76	1679	58
7	Örmező	79	04	50	40	94	56	157	60	1323	15	1704	75
8	Abara	15	—	18	90	41	—	36	25	697	50	808	65
9	Sztára	47	85	27	72	37	56	55	40	1087	50	1256	03
10	Szécs-Polyánka	30	45	28	64	17	40	37	50	1510	—	1614	94
11	Kereplye	17	49	5	91	7	60	45	—	320	—	396	—

S. a.-Ujhely, 1895. november hó.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Lenkei Mihály házában,
Kossuth-utca
160. sz. alatt
1, esetleg 2 ut-
czai butoro-
zott szoba, kü-
lön bejárattal
kiadó.

önnyű jövedelmező
KERESÉT
esetleges fix fizetés mindenki
számára, ki törvényesen engedélyezett részletek és sorsjegykönyvek eladásával foglalkozni akar.
Ajánlatok
F U G H S H.
váltóházhoz
Budapest, Kecskeméti-u. 1.
intézendők.
Alapított 1866.

30798/IV. 95. sz.

S. a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság.

Árverési hirdetmény.

A s. a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság által közhírré tétetik, hogy Zemplénmegye szerencsi járásban fekvő alábbi községek területén fizetendő boritaladó, husfogy. adó, cukor fogy. adó, söritaladó és szeszitalmérés adó beszedési joga az 1896. évi január 1. napjától 1896. évi december végéig terjedő időre esetleg a felmondás fentartásával az 1897. és 1898. évekre is nyilvános árverések útján haszonbérbe adatk. Az árverés a s. a.-ujhelyi pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében **1895. évi december hó 12. napján d. e. 9 órakor** fognak megtartatni s a mennyiben ezek az árverések eredményre nem vezetnek a 2. esetleg 3. árverés a következő első, illetve 2-ik napon ugyanazon helyen s ugyanolyan órában fog megtartatni.

Folyó szám	A község neve	K i k i á l t á s i á r						Jegyzet					
		borital- adó		hus fogyaszt. adó		cukor fogyaszt. adó			sör italadó	szesz ital- mérés adó	Összesen		
		frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.					frt	kr.
1	T.-Harkány	117	15	240	65	91	50	180	65	3152	57	3782	52
2	Szerencs	1918	57	1652	11	4656	36	5170	10	9168	51	22565	65

S. a.-Ujhely, 1895. november hó.

M. kir. pénzügyigazgatóság.